

การสื่อสารเพื่อช่วงชิงพื้นที่ทางความคิดในการเคลื่อนไหว ด้านสิ่งแวดล้อม กรณีโครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหิน จังหวัดกระบี่

The Communication for War of Position in the Social
Environmental Movement of the Coal Powerplant at Krabi
Province Project

ทิพย์อนงค์ จินตวิจิต* Tip-Anong Jintawijit*
สมสุข หินวิมาน** Somsuk Hinwiman**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการสื่อสารของกลุ่ม
ผู้สนับสนุนและกลุ่มผู้คัดค้านโรงไฟฟ้าถ่านหินจังหวัดกระบี่ในการช่วงชิง
พื้นที่ทางความคิด โดยใช้วิธีการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการก่อสร้าง
โรงไฟฟ้าถ่านหินจ.กระบี่ โดยแบ่งช่วงเวลาการเก็บข้อมูลเป็น 3 ช่วง ช่วงที่ 1
เดือนสิงหาคม พ.ศ.2555 ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ.2557 ช่วงที่ 2 เดือนมกราคม
ถึงเดือนกรกฎาคม พ.ศ.2558 และช่วงที่ 3 เดือนธันวาคม พ.ศ.2559 ถึงเดือน
มีนาคม พ.ศ.2560 โดยผู้วิจัยเลือกใช้แหล่งข้อมูล 3 แหล่งคือ 1) แหล่งข้อมูล

293

*นักศึกษาลัทธิสุตปริยญาเอก คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
และอาจารย์ประจำสาขาวารสารศาสตร์ดิจิทัล หลักสูตรนิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม 39/1 ถนนรัชดาภิเษก เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร
ช่องทางการติดต่อ : tipanongtu@gmail.com

*PhD Candidate in Mass Communication Studies, Thammasat University and lecturer
at Chandrakasem Rajabhat University, Bangkok, Thailand, E-mail: tipanongtu@gmail.com

**อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

**Thesis supervisor

ประเภทเอกสาร ได้แก่ สื่อระดับชาติ สื่อเฉพาะกิจ 2) แหล่งข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ เว็บไซต์, เฟซบุ๊ก 3) สื่อกิจกรรม

ผู้วิจัยได้ศึกษาการใช้สื่อของกลุ่มผู้สนับสนุนและกลุ่มผู้คัดค้าน โดยแต่ละฝ่ายมีการสร้างกลุ่มทางประวัติศาสตร์ (Historical Bloc) ของตนขึ้นมา และทำการช่วงชิงพื้นที่ทางความคิดผ่านสื่อ อันนำมาซึ่งชัยชนะของแต่ละฝ่ายผ่านชุดความหมายที่สร้างขึ้น จากการวิจัยพบว่าฝ่ายผู้สนับสนุนมีการช่วงชิงพื้นที่ทางความคิดโดยใช้สื่อ ดังนี้ 1.สื่อกิจกรรม 2.สื่อประชาสัมพันธ์ 3.การใช้สื่อท้องถิ่น 4.สื่อมวลชนกระแสหลัก 5.เว็บไซต์ 6.เฟซบุ๊ก โดยมีเป้าหมายให้ผู้รับสารเห็นด้วยกับโครงการ เปลี่ยนแปลงความคิด และหาแนวร่วมในการสนับสนุน

ในส่วนของกลุ่มผู้คัดค้านมีการสื่อสารผ่านเว็บไซต์กรีนพีซต่อผู้ที่สนใจเรื่องการรักษาสิ่งแวดล้อมและคนทั่วไปที่เข้าชมเว็บไซต์ และใช้เพจหยุดถ่านหินกระบี่ในเฟซบุ๊ก เป็นช่องทางหลักในการสื่อสารกับแนวร่วมในการคัดค้านที่สนใจ โดยมีการนำเสนอข่าวสารการเคลื่อนไหวต่างๆ ของทางกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นการเดินทาง การยื่นหนังสือ และให้ข้อมูลถึงพิษภัยของโรงไฟฟ้าถ่านหินและรายงานสถานการณ์สดในการชุมนุม รวมถึงใช้เป็นช่องทางในการให้ข้อมูลตอบโต้การไฟฟ้าฝ่ายผลิต ผู้เป็นเจ้าของโครงการโรงไฟฟ้าถ่านหินจังหวัดกระบี่ด้วย

คำสำคัญ: การสื่อสาร / การช่วงชิงพื้นที่ทางความคิด / การเคลื่อนไหวทางสังคม

Abstract

This research has objective to study communication for “War of Position” of supporter and objector in social movement about the coal powerplant at Krabi province project by using documentary research in 3 periods 1) August 2012 – December 2014 2) January – July 2015 3) December 2016 – March 2017. The researcher use 3 sources of information 1) documents such as national media, specialized media 2) electronic media such as website, Facebook 3) activities.

This research studies media use of supporter and objector who are build the group called “Historical Bloc” (Class) to support them. And It makes them to be the winner of each group pass meaning that they built.

The results of this research found that the supporter use the media for war of position as follows 1.activities 2.printed media 3.local media 4.mass media 5.website 6.facebook. Media using has three objectives 1) the receiver supported them 2) changing receiver 3) finding people to support them.

The objector communicate to receiver by Greenpeace website that receiver are interesting in protect the environment and use “Stop Coal Krabi” facebook homepage to communicate with receiver. They use facebook homepage to be a main channel for release their

movements, giving the information of damage from coal including live the situation streaming about their movements. Including use to retort the supporter pass this channel.

Keywords: Communication / War of position / Social movement

บทนำ

การก่อสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหินไม่ใช่เรื่องใหม่สำหรับสังคมไทย ประเทศไทยเคยมีโรงไฟฟ้าถ่านหินมาก่อน คือ โครงการโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ซึ่งการไฟฟ้าฝ่ายผลิตเป็นเจ้าของโครงการ โดยอนุมัติในรัฐบาลของจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ โรงไฟฟ้าแม่เมาะเกิดปัญหา ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์รั่วไหลทำให้เกิดผลกระทบต่อชาวบ้าน รอบโรงไฟฟ้า ในยุคนั้นไม่มีการทำประชาพิจารณ์หรือถามความเห็นของประชาชนในพื้นที่ก่อสร้างโรงไฟฟ้า ไม่มีใครให้ข้อมูลกับประชาชนว่า ลิกไนต์ คือ ถ่านหินสกปรกที่สุดในการถ่านหินทุกประเภท เนื่องจากเมื่อถูกเผาไหม้เพื่อสร้างพลังงานไปเดินเครื่องกำเนิดไฟฟ้าก็จะเกิดเขม่าขี้เถ้า และก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ อันเป็นต้นเหตุของฝนกรด เมื่อมีโรงไฟฟ้าเข้ามาตั้งในพื้นที่และปล่อยเขม่าควันจากการเผาถ่านหิน สิ่งตามมาก็คือ การเกิดฝนกรดที่ขึ้น ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2535-2541 มีพื้นที่ทางเกษตร ถูกทำลายและมีชาวแม่เมาะล้มป่วยจำนวนมาก

จากกรณีข้างต้น คนไทยส่วนใหญ่จึงหวาดระแวงเมื่อได้รับทราบข่าวสารว่าจะมีโครงการโรงไฟฟ้าถ่านหินกำเนิดขึ้น อันเนื่องมาจากโครงการที่ผ่านมาล้วนก่อให้เกิดผลกระทบต่อคนในพื้นที่ ทั้งความขัดแย้ง การเจ็บไข้ได้ป่วย ความรังเกียจของเจ้าของโครงการ ดังนั้นเมื่อรัฐบาลมีแผนที่จะก่อสร้างโครงการโรงไฟฟ้าถ่านหินไปที่จังหวัดใด รัฐบาลจะต้องเผชิญกับการต่อต้านของคนในพื้นที่อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2560 ชาวบ้านเดินทางจากจังหวัด กระบี่มาที่ทำเนียบรัฐบาล เพื่อรอฟังคำตอบเรื่องโครงการโรงไฟฟ้าถ่านหิน จ.กระบี่ ในการประชุมคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ

เมื่อนายกรัฐมนตรีตัดสินใจเดินหน้าโครงการ รั้วทำเนียบรัฐบาลพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชาจึงสันสະเทือนไปด้วยแรงโกรธเกรี้ยวและผิดหวังของมวลชนจากในพื้นที่ การชุมนุมยืดเยื้อกระทั่งแกนนำ 5 คนกับผู้ชุมนุมจำนวนหนึ่งถูกจับกุม แต่ได้รับการปล่อยตัวภายในอีก 2 วันต่อมา และการชุมนุมสลายตัว โดยนายกรัฐมนตรีรับปากจะยกเลิกรายงานการศึกษาผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (EHIA) ที่ทำมา ซึ่งมีปัญหามากมายในขั้นตอนการจัดทำ มีการทำร้ายกันกลางเวที่รับฟังความคิดเห็น การชนคนมาสนับสนุน ที่สำคัญเป็นการจัดทำโดยบริษัทผู้รับจ้างเจ้าของโครงการ ทำให้ขาดความน่าเชื่อถือเรื่องความเป็นกลาง (วีระศักร จันทร์ส่งแสง, 2560)

ในช่วงที่มีการชุมนุมหน้าทำเนียบรัฐบาล (วันที่ 17- 19 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2560) ของกลุ่มต่อต้านโรงไฟฟ้าถ่านหิน พื้นที่ของสื่อที่เป็นสื่อกระแสหลัก อย่างหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ เต็มไปด้วยเรื่องราวของโครงการโรงไฟฟ้าถ่านหิน จังหวัดกระบี่ ข้อมูลจากฝ่ายเจ้าของโครงการให้ข้อมูลด้านสนับสนุน คือชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในเรื่องความมั่นคงทางพลังงานของไฟฟ้าในภาคใต้ ฝ่ายต่อต้านก็นำเสนอข้อมูลในด้านของผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับทะเลกระบี่หากเกิดโครงการดังกล่าว ซึ่งในช่วงเวลานั้นสื่อในทุกแขนงมีการติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิดและนำเสนอให้ผู้รับสารติดตามอย่างทันทั่วทั้งที่

การต่อสู้กันทางการสื่อสาร ระหว่างฝ่ายผู้สนับสนุนและฝ่ายผู้คัดค้านผ่านสื่อประเภทต่างๆ ใช้เวลาเกือบสามปี (ระยะเวลาการเก็บข้อมูล พ.ศ.2557-2560) ซึ่งเป็นช่วงที่สังคมไทยมีความตื่นตัวกับการใช้สื่อใหม่ และพื้นที่ในสังคมออนไลน์อย่างเฟซบุ๊ก ดังนั้นทั้งฝ่ายสนับสนุนและฝ่าย

คัดค้าน จึงมีเพจในเฟซบุ๊กของตนเอง เพื่อนำเสนอข้อมูล และสร้างเนื้อหาผ่านสื่อเพื่อให้ฝ่ายต่างๆ รับรู้ถึงจุดยืนของฝ่ายตน ซึ่งก่อให้เกิดกลุ่มที่เป็นมวลชนสนับสนุนของแต่ละฝ่าย

การเคลื่อนไหวกรณีการก่อสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหิน จ.กระบี่ในครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาวิธีการสื่อสารของกลุ่มผู้สนับสนุนและกลุ่มผู้คัดค้าน โดยแต่ละฝ่ายมีการสร้างกลุ่มทางประวัติศาสตร์ (Historical bloc) ของตนขึ้นมา และทำการช่วงชิงพื้นที่ทางความคิดผ่านสื่อ อันนำมาซึ่งชัยชนะของแต่ละฝ่ายผ่านสาร (Message) ที่แต่ละฝ่ายสร้างขึ้น เพื่อสร้างความชอบธรรมให้กับกลุ่มของตน ท่ามกลางสถานการณ์ความขัดแย้ง สื่อจึงถูกใช้เป็นเครื่องมือของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเพื่อถ่ายทอดอุดมการณ์ของฝ่ายตน หากฝ่ายใดสามารถยึดครองอุดมการณ์เพื่อถ่ายทอดให้แก่ผู้รับสารได้ ฝ่ายนั้นก็จะสามารถบรรลุเป้าหมายของตนได้ในที่สุด

299

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาวิธีการสื่อสารของกลุ่มผู้สนับสนุนและกลุ่มผู้คัดค้านโรงไฟฟ้าถ่านหินจังหวัดกระบี่ ในการช่วงชิงพื้นที่ทางความคิด

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1.แนวคิดเรื่อง สงครามการเคลื่อนไหวทางการเมืองและสงครามการช่วงชิงพื้นที่ทางความคิด

อันโตนิโอ กรัมสกี (Antonio Gramsci) นักมาร์กซิสต์แนวมนุษยนิยมชาวอิตาลี ผู้ศึกษายุทธศาสตร์การเรียกร้องพลังสนับสนุนจากมวลชนผ่านกลไกต่างๆ ตั้งแต่ภายในโรงงานไปจนถึงครอบครัว โรงเรียน

ศาสนา และอื่นๆ รวมไปถึงการสื่อสารและวัฒนธรรม และพัฒนามาเป็นแนวคิดที่สำคัญเรื่อง การครองความเป็นเจ้าทางอุดมการณ์ (Hegemony) เขาได้วิเคราะห์ชนชั้นและการต่อสู้ทางชนชั้น (Class struggle) ว่ามีสองด้าน ด้านแรกเป็นกระบวนการต่อสู้เพื่อยึดอำนาจรัฐ หรืออยู่ในบริบททางการเมืองเป็นหลัก ซึ่งเรียกว่า สงครามการเคลื่อนไหวทางการเมือง (War of manoeuvre / War of movement) อย่างไรก็ตาม สำหรับกริมชี่นั้น การทำงานแต่เพียงสงครามการเคลื่อนไหวทางการเมืองอย่างเดียว ไม่อาจนำไปสู่ความสำเร็จอย่างยั่งยืนได้ ทั้งนี้ แม้ว่าจะได้อำนาจของรัฐมาแล้วก็ตาม แต่การรักษาอำนาจเอาไว้ให้ยาวนานนั้นก็ยังเป็นไปได้ยากลำบาก ด้วยเหตุนี้ กริมชี่จึงนำเสนอการต่อสู้ในอีกด้านหนึ่งที่มีเป้าหมายเพื่อยึดความคิดและวัฒนธรรมของประชาชน หรือที่เขาเรียกว่า สงครามช่วงชิงพื้นที่ทางความคิด (War of position) ซึ่งหมายถึงกระบวนการที่จะเปลี่ยนแปลงสังคมให้ได้ นั่นจะต้องเอาชนะความคิดและจิตใจของคนกลุ่มต่างๆ ในสังคมให้ได้เสียก่อน ทั้งนี้ กริมชี่ได้ย้ำว่าการปฏิวัติทุกครั้งจำเป็นต้องมีสงครามช่วงชิงความคิดผู้คน หรือเป็นการต่อสู้ทางด้านคุณค่า/ความหมาย ที่อยู่ในระดับโครงสร้างส่วนบน (superstructure) และจำเป็นต้องอาศัยการทำงานในระยะเวลาที่ค่อนข้างยาวนาน และที่สำคัญ กริมชี่เห็นว่า สงครามช่วงชิงพื้นที่ทางความคิดมีความจำเป็นยิ่งในการเตรียมความพร้อมสำหรับการต่อสู้เพื่อยึดอำนาจรัฐ และโค่นล้มระบบทุนนิยมในลำดับถัดไปสำหรับในด้านการสื่อสารนั้น หากเราเทียบเคียงกับแบบจำลองการสื่อสาร S-M-C-R แล้ว สงครามช่วงชิงพื้นที่ทางความคิดอาจเทียบได้กับการเข้าไปยึดพื้นที่/ช่องทางการสื่อสาร (หรือองค์ประกอบตัว C) เนื่องจากใครก็ตามที่มีอำนาจเข้าไปยึดครองช่องทางการสื่อสารเอาไว้ได้

หรือสามารถปิดกั้นช่องทางการสื่อสารของชุดความคิดอื่นๆ ได้ คนกลุ่มนั้นก็มีโอกาสสถาปนาวิธีคิดของตนให้กับกลุ่มผู้รับสารเกิดความรู้สึกยินยอมพร้อมใจ (Consent) ได้นั่นเอง (กาญจนา แก้วเทพ และสมสุข หินวิมาน, 2553)

2. แนวคิดเรื่องกลุ่มทางประวัติศาสตร์

ในการจำแนกคนออกเป็นกลุ่มๆ นั้น นักทฤษฎีมาร์กซิสต์ดั้งเดิมจะใช้เกณฑ์ทางเศรษฐกิจเรื่องชนชั้น (Class) เป็นพื้นฐานและอธิบายว่าชนชั้น (และการเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต / การแบ่งสรรผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ) เป็นที่มาของความขัดแย้ง (Conflict) ต่างๆ ในสังคม อย่างไรก็ตาม ภายหลังได้ตั้งข้อสังเกตว่า วิธีอธิบายเรื่องชนชั้นแบบนี้มีลักษณะเป็นนามธรรมและง่ายเกินไป โดยไม่สอดคล้องกับเงื่อนไขสภาพความเป็นจริง ข้อเสนอของกรัมสกีก็คือ ให้ทำการวิเคราะห์ช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์ (Conjuncture analysis) เพื่อดูว่าในแต่ละช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์นั้น มีความขัดแย้งระหว่างกลุ่มแบบใดบ้าง และที่สำคัญเป็นไปได้หรือไม่ว่า กลุ่มแต่ละกลุ่มทางเศรษฐกิจจะมีการ “รวมตัวเฉพาะกิจ” ระหว่างกันในบริบททางประวัติศาสตร์ หรือเกิดรูปแบบที่กรัมสกีเรียกว่ากลุ่มทางประวัติศาสตร์ (Historical bloc)

ในมิติแบบชนชั้นทางเศรษฐกิจนั้น จะอาศัยการจำแนกคนเป็นกลุ่มๆ ตามการตัดขวางในแนวนอน และแต่ละชนชั้นจะมีลักษณะที่แยกขาดจากกันโดยสิ้นเชิง ตามข้อเสนอของกรัมสกีเรื่องกลุ่มทางประวัติศาสตร์แล้ว เขาเห็นว่าแต่ละชนชั้นอาจไม่ได้แยกขาดอย่างสมบูรณ์ แต่อาจจะมีในบางจังหวะเวลาทางประวัติศาสตร์ ที่เกิดการรวมตัวกันเป็น “กลุ่ม” (Bloc) หรือเกิดกระบวนการที่ทำให้ผู้คนที่ย่ำระหว่างชนชั้น

มีอารมณ์ความรู้สึกบางอย่าง “ร่วมกัน” (“Unified” popular feelings) จนอาจกลายเป็นพลังที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงหรือการปฏิวัติของมวลชน (กาญจนา แก้วเทพ และสมสุข หินวิมาน, 2553)

3. แนวคิดเรื่องการครองความเป็นเจ้า

กรัมสกีกล่าวว่า ชนชั้นใดก็ตามจะกลายเป็นชนชั้นนำ และครองความเป็นเจ้าได้ ต้องพยายามเข้าไปสร้างพันธมิตรทางชนชั้นกับคนกลุ่มอื่นก่อน แล้วจึงค่อยๆ ยึดกุมชุดความคิดหลักของประชากรส่วนใหญ่ให้ได้ในที่สุด กระบวนการทำงานเพื่อครอบครองความเป็นเจ้าทางการเมืองและอุดมการณ์ จะมีบทบาทหน้าที่สำคัญอย่างน้อยสามด้าน ด้วยกันคือ

1) หน้าที่ในการสร้างกลุ่มทางประวัติศาสตร์ (Historical bloc) กล่าวคือในการครองความเป็นเจ้านั้น จำเป็นต้องมีการสร้างพันธมิตรข้ามกลุ่มต่างๆ ทางสังคม (Social groups) หรือที่เรียกว่า กลุ่มทางประวัติศาสตร์ ซึ่งจะช่วยระดมความร่วมมือและमानันท์จากคนกลุ่มอื่นๆ หรือชนชั้นอื่นๆ ดังกรณีของศิลปิน นักวิชาการ หรือสื่อมวลชน ที่มีสถานภาพเป็นกลุ่มทางประวัติศาสตร์ในหลายๆ ช่วงเงื่อนไขเวลา

2) หน้าที่เป็นเครื่องมือในการทำสงครามช่วงชิงพื้นที่ทางความคิด (War of position) เป้าหมายของการครองความเป็นเจ้านั้น ต้องอาศัยการยึดอำนาจที่รอบด้าน ตั้งแต่ด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม จริยธรรม วัฒนธรรม และการสื่อสาร ดังนั้นกระบวนการนี้จึงเป็นกลไกสำคัญของการช่วงชิงพื้นที่ทางความคิดของคนในสังคม

3) หน้าที่ในการสร้างความยินยอมพร้อมใจ (Consent) อันถือเป็นเป้าหมายสูงสุดของการครองความเป็นเจ้าที่จะสร้างความชอบธรรม

ทางอุดมการณ์ ผ่านการควบคุมจิตสำนึกและความเห็นพ้องต้องกัน (Consensus) ของมวลชน (กาญจนา แก้วเทพ และสมสุข หินวิมาน, 2553)

ระเบียบวิธีวิจัย

ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาการช่วงชิงพื้นที่ทางความคิดในการเคลื่อนไหวด้านสิ่งแวดล้อมกรณีโครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหินจ.กระบี่ โดยผู้วิจัยเลือกใช้แหล่งข้อมูล 3 แหล่งคือ 1) แหล่งข้อมูลประเภทเอกสาร ได้แก่ สื่อระดับชาติ สื่อเฉพาะกิจ 2) แหล่งข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ เว็บไซต์, เฟสบุ๊ก 3) สื่อกิจกรรม

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาเอกสาร ได้แก่ สื่อระดับชาติ คือ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร โทรทัศน์ สื่อเฉพาะกิจ คือ สื่อประชาสัมพันธ์โครงการ หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น สื่อสังคมออนไลน์ คือ เว็บไซต์, เฟซบุ๊ก ที่มีการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับโครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหินจ.กระบี่ และสื่อกิจกรรม คือ การจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นของฝ่ายเจ้าของโครงการ การชุมนุมประท้วงของฝ่ายคัดค้านโครงการ และเวทีเสวนาที่แต่ละฝ่ายจัดขึ้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูล (Coding sheet) ประกอบด้วยรายละเอียด 5 หัวข้อ ดังนี้ 1) สื่อสารกับใคร 2) เป้าหมายของการสื่อสาร 3) ประเภทของสื่อ 4) เนื้อหาสาร 5) ผลของการสื่อสาร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ช่วงเวลาการเก็บข้อมูลแบ่งเป็น 3 ช่วง ดังนี้ ช่วงที่ 1 เดือนสิงหาคม พ.ศ.2555 - เดือนธันวาคม พ.ศ.2557 คือ ช่วงริเริ่มโครงการโดยภพ.จัดเวทีรับฟังความคิดเห็นประชาชนครั้งที่1-ครั้งที่3 (ค.1-ค.3) โครงการโรงไฟฟ้าถ่านหิน จ.กระบี่ และโครงการทำเทียบเรือขนถ่ายถ่านหินบ้านคลองรั้ว ช่วงที่ 2 เดือนมกราคม - เดือนกรกฎาคม พ.ศ.2558 คือ ช่วงที่กลุ่มผู้คัดค้านได้รวมตัวกันเป็นเครือข่ายปกป้องอันดามันไม่เอาถ่านหิน ยื่นหนังสือต่อผู้ว่าราชการจังหวัด และเดินทางมายังกรุงเทพมหานครเพื่อยื่นหนังสือต่อนายกรัฐมนตรีและแสดงการเคลื่อนไหวทางสังคม (Social movement) ให้ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศได้รับทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นและช่วงที่ 3 เดือนธันวาคม พ.ศ.2559 - มีนาคม พ.ศ.2560 คือ ช่วงที่รัฐบาลสั่งเดินหน้าโครงการโรงไฟฟ้าถ่านหินกระบี่ และกลุ่มผู้คัดค้านเดินทางมารับฟังการพิจารณาโครงการที่ทำเนียบรัฐบาล และมีการชุมนุมเป็นเวลา 3 วัน โดยแต่ละช่วงที่ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูล ฝ่ายสนับสนุนและฝ่ายคัดค้านมีการสื่อสารในประเด็นที่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมได้ทั้งหมด มาวิเคราะห์กลยุทธ์การสื่อสารที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ความขัดแย้งจากโครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหิน จ.กระบี่ โดยกลุ่มผู้สนับสนุนและกลุ่มผู้คัดค้านมีวิธีการใช้สื่ออย่างหลากหลายเพื่อช่วงชิงพื้นที่จากสาธารณชน และให้แต่ละกลุ่มยอมรับเนื้อหาที่ตนสร้างขึ้น ซึ่งส่งผลต่อการบรรลุเป้าประสงค์ของกลุ่มในสถานการณ์ความขัดแย้ง และชี้ให้เห็นถึงวิธีการต่างๆ ที่แต่ละฝ่ายได้ใช้เพื่อถ่ายทอดอุดมการณ์ของตน

สรุปผลการวิจัย

การสื่อสารเพื่อช่วงชิงพื้นที่ทางความคิดในการเคลื่อนไหวด้านสิ่งแวดล้อม กรณีโครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหินจังหวัดกระบี่ แบ่งช่วงเวลาการเก็บข้อมูลเป็น 3 ช่วง ได้ผลดังนี้

1. การเคลื่อนไหวของกลุ่มผู้สนับสนุนและกลุ่มผู้คัดค้านโรงไฟฟ้าถ่านหินจังหวัดกระบี่ในช่วงริเริ่มโครงการ (เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2555 – เดือนธันวาคม พ.ศ. 2557)

ตารางที่ 1 ตารางสรุปการสื่อสารของฝ่ายผู้สนับสนุนและผู้คัดค้านในช่วงที่ 1

กลยุทธ์การสื่อสาร	ผู้สนับสนุน	ผู้คัดค้าน
1) สื่อสารกับใคร	- ชาวบ้านในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากโครงการ - หน่วยงานที่รับผิดชอบจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ - หน่วยงานพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม คือ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) - หน่วยงานราชการในระดับต่างๆ - องค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม องค์กรทางศาสนา สถาบันการศึกษาทั้งภายในและภายนอกพื้นที่ศึกษา - สื่อมวลชนในพื้นที่ - ประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียงและผู้ที่สนใจ	- ผู้เข้าชมเว็บไซต์กรีนพีซ - คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ - Human Rights Watch - ASEAN Intergovernmental Commission on Human Rights - คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม (คชก.) - คณะกรรมการองค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ - เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) - รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2) เป้าหมายของการสื่อสาร	การให้ข้อมูลโครงการกับชาวบ้านกลุ่มผู้สนับสนุน กลุ่มผู้คัดค้าน ตลอดจนบุคคลทั่วไป เพื่อให้สนับสนุนโครงการ	การต่อต้านโครงการโรงไฟฟ้าถ่านหินของการไฟฟ้าฝ่ายผลิต(กฟผ.) และหาแนวร่วมในการคัดค้านโครงการ

3) ประเภทของสื่อ	1. สื่อกิจกรรม 2. สื่อประชาสัมพันธ์ 3. สื่อท้องถิ่น 4. สื่อมวลชน 5. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ คือ เว็บไซต์	1. สื่อกิจกรรม 2. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ คือ เว็บไซต์ 3. สื่อมวลชน
4) เนื้อหาสาร		
การออกแบบสาร	1. การออกแบบสารในสื่อกิจกรรม การชี้แจงโครงการ การตอบโต้ การเปลี่ยนแปลงความเข้าใจ 2. การออกแบบสารในสื่อประชาสัมพันธ์ การชี้แจงโครงการ และการเปลี่ยนแปลงความเข้าใจ 3. การออกแบบสารในหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น การชี้แจงโครงการ การเปลี่ยนแปลงความเข้าใจ การสนับสนุนโครงการ 4. การออกแบบสารในสื่อมวลชน การสนับสนุนโครงการ และการตอบโต้ 5. การออกแบบสารในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การชี้แจงโครงการ การเปลี่ยนแปลงความเข้าใจ และ การสนับสนุนโครงการ	1.การออกแบบสารในสื่อกิจกรรม การเรียกร้องให้เกิดการกระทำ การคัดค้านโครงการ การปลุกจิตสำนึก การตอบโต้ 2.การออกแบบสารในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การเรียกร้องให้เกิดการกระทำ การคัดค้านโครงการ การปลุกจิตสำนึก การตอบโต้ 3.การออกแบบสารในสื่อมวลชน การคัดค้านโครงการ และการเรียกร้องให้เกิดการกระทำ
5) ผลของการสื่อสาร	ผู้นำองค์กรท้องถิ่นและชาวบ้านส่วนหนึ่ง สนับสนุนการก่อสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหิน	ผู้คัดค้านเริ่มต้นจากการรวมตัวกันใน นามกลุ่มพิทักษ์ป่าค้ายในปีพ.ศ.2555 และต่อมาก็ขยายไปที่เกาะลันตา กระทั่งเกิดเป็นเครือข่ายปกป้องกระบี่ จากถ่านหิน

ในช่วงริเริ่มโครงการ ทางกรไฟฟ้าฝ่ายผลิตมีการใช้สื่อโดยมีเป้าหมายในการสื่อสารไปที่ชาวบ้านเพื่อประชาสัมพันธ์โครงการ จากการเก็บข้อมูลพบว่า การใช้สื่อของกฟผ.มีการใช้หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นและเว็บไซต์ท้องถิ่นเพื่อสื่อสารกับชาวบ้านกลุ่มสนับสนุนและชาวบ้านกลุ่มผู้คัดค้าน และมีการใช้สื่อมวลชนกระแสหลัก คือ หนังสือพิมพ์เพื่อสื่อสารกับคนทั่วไป นายอดุลย์ เบ็ญตา หัวหน้าโครงการศึกษาเพื่อพัฒนาขยายกำลังผลิตโรงไฟฟ้ากระบี่ ระบุว่า กลุ่มเป้าหมายเพื่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดเวทีรับฟังความเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโครงการทำเทียบเรือบ้านคลองรั้ว กฟผ.กำหนดให้มีขึ้นทั้งหมด 3 ครั้ง มี 7 กลุ่ม คือ 1. ชาวบ้านในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากโครงการ 2. หน่วยงานที่รับผิดชอบจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ 3. หน่วยงานพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม คือ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) 4. หน่วยงานราชการในระดับต่างๆ 5. องค์การเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม องค์การทางศาสนา สถาบันการศึกษาทั้งภายในและภายนอกพื้นที่ศึกษา 6. สื่อมวลชนในพื้นที่ 7. ประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียงและผู้สนใจ (คมชัดลึก, 2557)

เป้าหมายของการสื่อสารคือ การให้ข้อมูลโครงการกับชาวบ้านกลุ่มสนับสนุน กลุ่มผู้คัดค้าน ตลอดจนบุคคลทั่วไป เพื่อให้สนับสนุนโครงการประเภทของสื่อที่ใช้ประกอบด้วย 1. สื่อกิจกรรม 2. สื่อประชาสัมพันธ์ คือ แผ่นพับ 3. การใช้สื่อท้องถิ่น คือ หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น (หนังสือพิมพ์กระบี่นิวส์ หนังสือพิมพ์กระบี่บ้านเรา หนังสือพิมพ์อบต.นิวส์) และเว็บไซต์ท้องถิ่น จ.กระบี่ (เว็บไซต์เซ็นส์ออฟกระบี่ เว็บไซต์กระแสใต้นิวส์) 4. สื่อมวลชนกระแสหลัก คือ หนังสือพิมพ์คมชัดลึก 5. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ คือ เว็บไซต์

ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิต โดยมีการออกแบบเนื้อหาด้วยการใช้ชุดความ
4 รูปแบบ คือ การชี้แจงโครงการ การตอบโต้ การเปลี่ยนแปลงความเข้าใจ
การสนับสนุนโครงการ โดยผลของการสื่อสาร คือ ผู้นำองค์กรท้องถิ่น และ
ชาวบ้านส่วนหนึ่งสนับสนุนการก่อสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหิน

การเคลื่อนไหวของกลุ่มผู้คัดค้าน มีการสื่อสารผ่านเว็บไซต์กรีนพีซ
ต่อผู้ที่สนใจเรื่องการรักษาสิ่งแวดล้อมและคนทั่วไปที่เข้าชมเว็บไซต์
ซึ่งเครือข่ายปกป้องอันดามันจากถ่านหินและกลุ่มกรีนพีซ เขียนจดหมาย
เรียกร้องต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยมีเป้าหมายคือ
การเรียกร้องให้ตระหนักถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อจ.กระบี่ทางด้าน
สิ่งแวดล้อม โดยใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญในการเรียกร้อง โดยมีวัตถุประสงค์
ที่ไม่เห็นด้วยกับโครงการและหาแนวร่วมในการคัดค้าน โดยกลุ่มผู้คัดค้าน
ใช้สื่อดังนี้ 1.สื่ออิเล็กทรอนิกส์ คือ เว็บไซต์กรีนพีซ 2. สื่อกิจกรรม คือ
การชุมนุม 3. สื่อมวลชน มีการออกแบบเนื้อหาโดยใช้ชุดความหมาย
4 รูปแบบ คือ การเรียกร้องให้เกิดการกระทำ การคัดค้านโครงการ การปลูก
จิตสำนึก การตอบโต้

ในช่วงแรกของการคัดค้านโครงการโรงไฟฟ้าถ่านหิน ผู้คัดค้านมีการ
รวมตัวกันในนามกลุ่มพิทักษ์ ปากส้ายในปลายปี พ.ศ.2555 เพื่อยื่นหนังสือต่อ
ผู้ว่าราชการจังหวัดกระบี่ การทำการสื่อสารของกลุ่มพิทักษ์ ปากส้ายทำให้ชาว
บ้านกลุ่มอื่นที่ได้รับผลกระทบตื่นตัว และในปี พ.ศ.2556 เกิดกลุ่มคนรักลันตา
ได้จัดประชุมกับกลุ่มการท่องเที่ยวจังหวัดกระบี่ รวมกันเป็นเครือข่ายที่
ใหญ่ขึ้นทั้งส่วนของชาวบ้านผู้ได้รับผลกระทบต่ออาชีพประมงและกลุ่มธุรกิจ
ที่จะได้รับผลกระทบจากการท่องเที่ยว ส่งผลให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิต(กฟผ.)
ไม่ลงจอดเรือขนถ่ายถ่านหินบริเวณเกาะลันตา (วีระศักร จันทรสังแสง, 2560)

แสดงให้เห็นว่าการรวมตัวกันของกลุ่มผู้คัดค้านสามารถสร้างอำนาจต่อรองกับเจ้าของโครงการคือ กฟผ. ได้

2. การเคลื่อนไหวของกลุ่มผู้สนับสนุนและกลุ่มผู้คัดค้านโรงไฟฟ้าถ่านหินจังหวัดกระบี่ในช่วงที่ 2 ฝ่ายต่อต้านเคลื่อนไหว (เดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2557 - เดือนกรกฎาคม พ.ศ.2558)

เหตุการณ์ในช่วงที่ 2 เกิดขึ้นระหว่างปีพ.ศ. 2557-2558 นั้น แสดงให้เห็นถึงบทบาทของกลุ่มผู้คัดค้าน เมื่อโครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหิน จ.กระบี่อยู่ในช่วงการจัดทำ EIA และ EHIA ทางกลุ่มผู้คัดค้านได้รวมตัวกันเป็นเครือข่ายปกป้องอันดามันไม่เอาถ่านหิน ยื่นหนังสือต่อผู้ว่าราชการจังหวัด และเดินทางมายังกรุงเทพฯ เพื่อยื่นหนังสือต่อนายกรัฐมนตรี และแสดงการเคลื่อนไหวทางสังคม (Social movement) ให้ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศได้รับทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้น

ตารางที่ 2 ตารางสรุปการสื่อสารของฝ่ายผู้สนับสนุนและผู้คัดค้านในช่วงที่ 2

กลยุทธ์การสื่อสาร	ผู้สนับสนุน	ผู้คัดค้าน
1) สื่อสารกับใคร	ชาวบ้านผู้สนับสนุน ชาวบ้านผู้คัดค้าน และบุคคลทั่วไป	คนในจังหวัดกระบี่ คนในภาคใต้ คนทั้งประเทศ และคนต่างประเทศ
2) เป้าหมายของการสื่อสาร	เพื่อให้ผู้รับสารเห็นด้วยกับโครงการ เปลี่ยนแปลงความคิด และหาแนวร่วมในการสนับสนุน	กดดันการตัดสินใจของรัฐบาลให้ยุติโครงการโรงไฟฟ้าถ่านหินจังหวัดกระบี่
3) ประเภทของสื่อ	1. สื่อมวลชน 2. สื่อท้องถิ่น 3. สื่อใหม่ 4. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ คือ เว็บไซต์	1. สื่อกิจกรรม 2. สื่อมวลชน 3. สื่อบุคคล 4. สื่อใหม่ 5. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ คือ เว็บไซต์

4) เนื้อหาสาร		
การออกแบบสาร	1. การออกแบบสารในสื่อมวลชน การชี้แจงโครงการ การเปลี่ยนแปลงความเข้าใจ การสนับสนุนโครงการ 2.การออกแบบสารในสื่อท้องถิ่น การชี้แจงโครงการ การตอบโต้ การเปลี่ยนแปลงความเข้าใจ การสนับสนุนโครงการ 3. การออกแบบสารในสื่อใหม่ การชี้แจงโครงการ การเปลี่ยนแปลงความเข้าใจ การสนับสนุนโครงการ 4. การออกแบบสารในเว็บไซต์ การชี้แจงโครงการ การเปลี่ยนแปลงความเข้าใจ การตอบโต้ การสนับสนุนโครงการ	1. การออกแบบสารในสื่อกิจกรรม การเรียกร้องให้เกิดการกระทำ การคัดค้านโครงการ การปลุกจิตสำนึก การตอบโต้ 2. การออกแบบสารในสื่อมวลชน การคัดค้านโครงการ การเรียกร้องให้เกิดการกระทำ การเปลี่ยนแปลงความเข้าใจ 3. การออกแบบสารในสื่อบุคคล การเรียกร้องให้เกิดการกระทำ การคัดค้านโครงการ การปลุกจิตสำนึก การตอบโต้ 4. การออกแบบสารในสื่อใหม่ การเรียกร้องให้เกิดการกระทำ การคัดค้านโครงการ การปลุกจิตสำนึก การตอบโต้ 5. การออกแบบสารในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การคัดค้านโครงการ การตอบโต้
5) ผลของการสื่อสาร	มีผู้สนับสนุนโครงการทั้งคนในเมืองและคนในท้องถิ่น	ผู้คัดค้านพัฒนามาจากเครือข่ายปกป้องกระบี่จากด้านหินขยายเป็นเครือข่ายปกป้องอันดามันจากด้านหิน ประกอบด้วยจังหวัดสตูล ตรัง พังงา กระบี่ และภูเก็ต

ในช่วงที่ 2 ฝ่ายผู้สนับสนุนทำการสื่อสารกับชาวบ้านผู้สนับสนุน ชาวบ้านผู้คัดค้าน และคนทั่วไปในสังคม โดยมีเป้าหมาย คือ เพื่อให้ผู้รับสาร เห็นด้วยกับโครงการ เปลี่ยนแปลงความคิด และหาแนวร่วมในการสนับสนุน ฝ่ายผู้คัดค้านทำการสื่อสารกับคนในจังหวัดกระบี่ คนในภาคใต้ คนในประเทศ และคนต่างประเทศ โดยมีเป้าหมาย คือ กัดดันการตัดสินใจของรัฐบาลให้ยุติโครงการโรงไฟฟ้าถ่านหินจังหวัดกระบี่

ทางฝ่ายผู้สนับสนุนมีการใช้สื่อ ดังนี้ คือ 1. สื่อมวลชนทั้งลงโฆษณา ในหนังสือพิมพ์ ผลิตรายการออกโทรทัศน์ช่อง 9 2. สื่อท้องถิ่นทำการ ออกอากาศข่าวกับรายการที่ออกอากาศทางช่อง 9 ช่องกระบี่เคเบิล ลันตา เคเบิลทีวี หาดใหญ่เคเบิลทีวี และสื่อมวลชน ประเภทหนังสือพิมพ์ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ และหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ 3. สื่อใหม่ คือ เฟซบุ๊ก และ 4. เว็บไซต์ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิต

ในช่วงที่ 2 กลุ่มผู้คัดค้านได้ใช้ช่องทางการสื่อสารดังนี้ 1) เพจ หยุดถ่านหินกระบี่ในเฟซบุ๊ก เป็นช่องทางหลักในการสื่อสารกับแนวร่วม ในการคัดค้าน ผู้ที่สนใจ โดยมีการนำเสนอข่าวสารการเคลื่อนไหวต่างๆ ของทางกลุ่ม และให้ข้อมูลถึงพิษภัยของโรงไฟฟ้าถ่านหิน 2) สื่อกิจกรรม คือ การชุมนุม 3) เว็บไซต์กรีนพีซ 4) สื่อบุคคล คือ นักวิชาการและนักเคลื่อนไหว ทางสังคม 5) สื่อมวลชน คือ หนังสือพิมพ์ และโทรทัศน์

ฝ่ายผู้สนับสนุนมีการออกแบบสารในสื่อทั้งหมด โดยใช้ ชุดความหมาย 4 รูปแบบ คือ การชี้แจงโครงการ การเปลี่ยนแปลงความ เข้าใจ การตอบโต้ การสนับสนุนโครงการ ส่วนผู้คัดค้านใช้ชุดความหมาย 4 รูปแบบ คือ การเรียกร้องให้เกิดการกระทำ การเปลี่ยนแปลงความเข้าใจ การคัดค้านโครงการ การตอบโต้

ผลของการสื่อสารในส่วนของกลุ่มผู้สนับสนุนมีผู้สนับสนุนโครงการทั้งคนในเมืองและคนในท้องถิ่น ส่วนกลุ่มผู้คัดค้านพัฒนาจากเครือข่ายปกป้องกระบี่จากถ่านหิน ขยายเป็นเครือข่ายปกป้องอันดามันจากถ่านหิน ประกอบด้วย จังหวัดสตูล ตรัง พังงา กระบี่ และภูเก็ต

3. การเคลื่อนไหวของกลุ่มผู้สนับสนุนและกลุ่มผู้คัดค้านโรงไฟฟ้าถ่านหินจังหวัดกระบี่ ในช่วงที่ 3 คนกลางตัดเชือก (เดือนธันวาคม พ.ศ.2559 – เดือนมีนาคม พ.ศ.2560)

จากเฟซบุ๊กของประสิทธิ์ชัย หนูนวน ในวันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2560 ได้กล่าวถึงการที่รัฐบาลสั่งเดินหน้าโรงไฟฟ้าถ่านหินกระบี่ ไว้ว่า “ในหลายกรณีที่ผ่านมาการควบคุมทรัพยากรของชาติเพื่อสนองกลุ่มทุนล้วนกระทำผ่านการบัญญัติกฎหมาย มติครม. ประกาศอื่นใด รวมถึงใช้สรรพกำลังของความเป็นรัฐ สนองการยึดกุมของกลุ่มทุนกรณีโรงไฟฟ้าถ่านหินกระบี่ก็หยิบยื่นสิ่งนั้นให้กลุ่มทุนถ่านหินและกฟผ.สังเวชชีวิตคนและทรัพยากรธรรมชาติตลอดทั้งอันดามัน”

จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทำให้กลุ่มผู้คัดค้านรวมตัวกันมาที่หน้าทำเนียบรัฐบาล เพื่อรับฟังการตัดสินใจของนายกรัฐมนตรี ในวันที่ 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2560 มีการประชุมคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) และนายกรัฐมนตรีตัดสินใจเดินหน้าโครงการโรงไฟฟ้าถ่านหิน จ.กระบี่ กลุ่มผู้คัดค้านที่ชุมนุมอยู่ด้านนอกทำเนียบรัฐบาลต่างไม่พอใจและแสดงออกด้วยความเกรี้ยวกราด ด่าทอ รวมถึงผิหว้างและร้องไห้ การชุมนุมยืดเยื้อกระทั่งแกนนำห้าคนกับผู้ชุมนุมจำนวนหนึ่งถูกจับกุม แต่ก็ได้รับการ

ปล่อยตัวในอีก 2 วันต่อมาและการชุมนุมสลายตัว โดยนายกรัฐมนตรีรับปากจะยกเลิกรายงานการศึกษาผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (EHIA) ที่ทำมา (วีระศักร จันทร์สงแสง, 2560)

ตารางที่ 3 ตารางสรุปการสื่อสารของฝ่ายผู้สนับสนุนและผู้คัดค้านในช่วงที่ 3

กลยุทธ์การสื่อสาร	ผู้สนับสนุน	ผู้คัดค้าน
1) สื่อสารกับใคร	กลุ่มผู้สนับสนุน กลุ่มผู้คัดค้าน คนทั่วไปในสังคม	รัฐบาล คนทั้งประเทศ และต่างประเทศ
2) เป้าหมายของการสื่อสาร	ต้องการให้ทุกฝ่ายสนับสนุนโครงการโรงไฟฟ้า ถ่านหินจังหวัดกระบี่	ต้องการให้รัฐบาลหยุดโครงการโรงไฟฟ้า ถ่านหินจังหวัดกระบี่
3) ประเภทของสื่อ	1. สื่อกิจกรรม 2. สื่อมวลชน 3. สื่อบุคคล 4. สื่อใหม่ 5. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ คือ เว็บไซต์ 6. สื่อท้องถิ่น	1. สื่อกิจกรรม 2. สื่อมวลชน 3. สื่อบุคคล 4. สื่อใหม่ 5. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ คือ เว็บไซต์
4) เนื้อหาสาร		
การออกแบบสาร	1.การออกแบบสารในสื่อกิจกรรม การสนับสนุนโครงการ 2. การออกแบบสารในสื่อมวลชน การเปลี่ยนแปลงความเข้าใจ การสนับสนุนโครงการ 3.การออกแบบสารในสื่อบุคคล การสนับสนุนโครงการ 4.การออกแบบสารในสื่อใหม่ การเปลี่ยนแปลงความเข้าใจ การตอบโต้ การสนับสนุนโครงการ	1.การออกแบบสารในสื่อกิจกรรม การคัดค้านโครงการ การตอบโต้ 2.การออกแบบสารในสื่อมวลชน การคัดค้านโครงการ 3.การออกแบบสารในสื่อบุคคล การคัดค้านโครงการ การตอบโต้ 4.การออกแบบสารในสื่อใหม่ การคัดค้านโครงการ การตอบโต้

	5.การออกแบบสารในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การเปลี่ยนแปลงความเข้าใจ การตอบโต้ การสนับสนุนโครงการ 6.การออกแบบสารในสื่อท้องถิ่น การเปลี่ยนแปลงความเข้าใจ การสนับสนุนโครงการ	5.การออกแบบสารในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การคัดค้านโครงการ
5) ผลของการสื่อสาร	ยุติกระบวนการทั้งหมด และทำการศึกษา EHIA ใหม่ตามคำสั่งนายกรัฐมนตรี โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมมากที่สุด	รัฐบาลรับพิจารณาชะลอโครงการ และออกคำสั่งให้ทางกฟผ.ทำ EHIA ใหม่ตามข้อเรียกร้องของผู้ชุมนุม

ในช่วงที่ 3 ฝ่ายผู้สนับสนุนทำการสื่อสารกับกลุ่มผู้สนับสนุน กลุ่มผู้คัดค้าน และคนทั่วไปในสังคม โดยมีเป้าหมาย คือ ต้องการให้ทุกฝ่ายสนับสนุนโครงการโรงไฟฟ้าถ่านหินจังหวัดกระบี่ ฝ่ายผู้คัดค้านทำการสื่อสารกับรัฐบาล คนทั้งประเทศ และต่างประเทศ โดยมีเป้าหมาย คือ ต้องการให้รัฐบาลยุติโครงการโรงไฟฟ้าถ่านหินจังหวัดกระบี่

การใช้สื่อของเจ้าของโครงการในช่วงที่ 3 มีการใช้สื่อมวลชน กระแสหลัก ได้แก่ หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ และสื่อใหม่เพิ่มเติมในการให้ข้อมูลมากขึ้น โดยใช้ 1.เว็บไซต์ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิต คือ www.egat.co.th มีรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการโรงไฟฟ้าถ่านหินจ.กระบี่ อยู่ 6 ส่วน ดังนี้ 1) ข้อมูลพื้นฐานโครงการ 2) รายงานสิ่งแวดล้อม EIA / EHIA 3) การแสดงออกและการสนับสนุนของประชาชนในพื้นที่ 4) บทความแปลไฟฟ้าต่างประเทศ 5) Infographic & Animation 6) ทุกคำถามมีคำตอบ ชี้แจงโครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อนกระบี่ โดยข้อมูลทั้งหมดที่ชี้แจงเป็นข้อสงสัยที่เกิดจาก

ความกังวลของบุคคลทั่วไปและกลุ่มผู้คัดค้าน ในการทำความเข้าใจว่าจะไม่เกิดผลกระทบอย่างถึงกังวล และอ้างถึงความจำเป็นในการใช้ไฟฟ้าในภาคใต้ รวมถึงชุมชนรอบโรงไฟฟ้าจะมีการพัฒนาและได้รับผลประโยชน์จากการสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหิน 2. เว็บไซต์ของโรงไฟฟ้ากระบี่ คือ <http://krabi.egat.co.th/home/index.php/en/> ใช้ข้อมูลชุดเดียวกันกับเว็บไซต์กฟผ. 3. เพชบุรี เพจกฟผ. โรงไฟฟ้ากระบี่ ให้ข้อมูลโดยการลงบทความสนับสนุนการก่อสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหิน 4. สื่อกิจกรรม โดยมีการชุมนุมของผู้ที่ออกมาสนับสนุนโครงการโรงไฟฟ้าถ่านหินด้วยการยื่นหนังสือต่อเจ้าของโครงการ 5. สื่อบุคคล คือ ผู้นำท้องถิ่นทำความเข้าใจกับเข้าชาวบ้านให้สนับสนุนโครงการ 6. สื่อท้องถิ่น ได้แก่ หนังสือพิมพ์กระบี่นิวส์ กระบี่บ้านเรา และอบท.นิวส์

ในช่วงที่ 3 กลุ่มผู้คัดค้านใช้ช่องทางการสื่อสาร ดังนี้ 1) เพจหยุดถ่านหินกระบี่ในเฟซบุ๊ก เป็นช่องทางหลักในการสื่อสารกับแนวร่วมในการคัดค้าน ผู้ที่สนใจ โดยมีการนำเสนอข่าวสารการเคลื่อนไหวต่างๆ ของทางกลุ่ม และให้ข้อมูลถึงพิษภัยของโรงไฟฟ้าถ่านหิน การเคลื่อนไหวต่างๆ ของกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นการเดินขบวน การยื่นหนังสือ รวมถึงรายงานสถานการณ์สดในการชุมนุม และใช้เป็นช่องทางในการให้ข้อมูลตอบโต้การไฟฟ้าฝ่ายผลิต ผู้เป็นเจ้าโครงการโรงไฟฟ้าถ่านหินจังหวัดกระบี่ด้วย 2) สื่อกิจกรรม คือ การชุมนุม 3) เว็บไซต์กรีนพีซ 4) สื่อบุคคล คือ นักวิชาการและนักเคลื่อนไหวทางสังคม 5) สื่อมวลชน คือ หนังสือพิมพ์ และโทรทัศน์

ฝ่ายผู้สนับสนุนมีการออกแบบสารในสื่อทั้งหมด โดยใช้ชุดความหมาย 3 รูปแบบ คือ การเปลี่ยนแปลงความเข้าใจ การตอบโต้ การสนับสนุนโครงการ ส่วนผู้คัดค้านใช้ชุดความหมาย 2 รูปแบบ คือ การคัดค้านโครงการ การตอบโต้

เหตุการณ์ในช่วงที่ 3 นับเป็นจุดพลิกผันของเหตุการณ์ เมื่อกลุ่มผู้คัดค้านเดินทางมารับฟังการพิจารณาโครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหินจังหวัดกระบี่ ในการประชุมคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) ที่ทำเนียบรัฐบาล และนายกรัฐมนตรีตัดสินใจเดินหน้าโครงการโรงไฟฟ้าถ่านหินจังหวัดกระบี่ ทำให้กลุ่มผู้ชุมนุมที่ไม่เห็นด้วยกับการตัดสินใจดังกล่าวของรัฐบาล ประท้วงด้วยการปักค้ำบริเวณหน้าทำเนียบ ซึ่งระหว่างนั้นทางรัฐบาลไม่อนุญาตให้ชุมนุมเกิน 5 คน ตามมาตรา 44 ทำให้มีการจับกุมแกนนำในเวลาต่อมา หลังจากชุมนุมเป็นเวลา 2 วัน ทางรัฐบาลได้หาทางออกให้กับกลุ่มผู้ชุมนุม ด้วยการรับพิจารณาชะลอโครงการ และออกคำสั่งให้ทางการไฟฟ้าฝ่ายผลิตทำ EHIA ใหม่ ตามข้อเรียกร้องของผู้ชุมนุม

อภิปรายผล

จากการวิจัยพบว่า การสื่อสารของฝ่ายเจ้าของโครงการและผู้คัดค้านมีความแตกต่างกัน ฝ่ายเจ้าของโครงการทำการสื่อสารกับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย องค์กรต่างๆที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานราชการ หน่วยงานรัฐบาล องค์กรศาสนา สถาบันการศึกษา และสื่อมวลชนในพื้นที่ ส่วนผู้คัดค้านสื่อสารกับชาวบ้านผู้มีผลกระทบ ประชาชนที่สนใจด้านสิ่งแวดล้อม และสื่อสารกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและหน่วยงานรัฐบาลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการเท่านั้น

ฝ่ายเจ้าของโครงการให้ข้อมูลโครงการกับทุกฝ่ายเพื่อหาแนวร่วมในการสนับสนุนโครงการ ในส่วนของผู้คัดค้านต่อต้านโครงการโรงไฟฟ้าถ่านหินของการไฟฟ้าฝ่ายผลิต(กฟผ.) และหาแนวร่วมในการคัดค้าน แสดงให้เห็นว่าทั้งสองฝ่ายมีเป้าหมายที่ตรงข้ามกันอย่างชัดเจน โดยแต่ละฝ่าย

พยายามใช้การสื่อสารเพื่อช่วงชิงพื้นที่ทางการสื่อสารให้ฝ่ายของตนเอง ได้รับชัยชนะและบรรลุเป้าหมายของตน

ในช่วงแรก ฝ่ายเจ้าของโครงการใช้สื่อดังนี้ สื่อกิจกรรม สื่อประชาสัมพันธ์ สื่อท้องถิ่น สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสื่อมวลชน ส่วนผู้คัดค้านใช้สื่อ ดังนี้ สื่อกิจกรรม สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสื่อมวลชน แสดงให้เห็นว่าฝ่ายเจ้าของโครงการใช้สื่อในการสื่อสารมากกว่าและเข้าถึง สื่อได้มากกว่าผู้คัดค้าน

ฝ่ายเจ้าของโครงการมีการออกแบบเนื้อหาสาร ดังนี้ การชี้แจง โครงการ การเปลี่ยนแปลงความเข้าใจ สนับสนุนโครงการและตอบโต้ ส่วนผู้คัดค้านมีการออกแบบเนื้อหาสาร คือ การเรียกร้องให้เกิดการกระทำ การคัดค้านโครงการ การปลุกจิตสำนึก และการตอบโต้ แสดงให้เห็นว่าแต่ละฝ่ายมีการออกแบบเนื้อหาสารที่แตกต่างกัน แต่มีการออกแบบเนื้อหาสาร เหมือนกัน คือ การตอบโต้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการช่วงชิงพื้นที่ในการสื่อสาร

การสื่อสารของฝ่ายเจ้าของโครงการทำให้ผู้นำองค์กรท้องถิ่นและชาวบ้านส่วนหนึ่งสนับสนุนการก่อสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหิน แต่ประชาชนในพื้นที่บางส่วนก็ไม่เห็นด้วยกับโครงการ ฝ่ายผู้คัดค้านรวมตัวผู้ที่ได้รับผลกระทบเป็นเครือข่ายปกป้องกระบี่จากถ่านหิน และกลุ่มผู้ประกอบการ ธุรกิจการท่องเที่ยวในกระบี่ แสดงให้เห็นว่าทั้งสองฝ่ายทำสงครามการช่วงชิงพื้นที่การสื่อสาร และฝ่ายที่เห็นด้วยกับฝ่ายของตนคือกลุ่มที่ได้รับผลประโยชน์ในแต่ละฝ่าย ซึ่งแบ่งกลุ่มคนเป็น 2 กลุ่ม คือ ผู้ที่เห็นด้วยกับโครงการ กับผู้คัดค้านโครงการ

การสื่อสารในช่วงที่ 2 การไฟฟ้าฝ่ายผลิตมีการใช้สื่อมวลชนกระแสหลัก แสดงให้เห็นถึงการหาแนวร่วมในการสนับสนุนโครงการ โดยมีเป้าหมาย

ไปที่ชนชั้นกลางและบุคคลทั่วไป ซึ่งแตกต่างกับในช่วงแรกที่มุ่งเน้นสื่อ กิจกรรมและสื่อท้องถิ่น มีการใช้หนังสือพิมพ์และโทรทัศน์ในการเข้าถึง ผู้รับสารทั่วไปที่นอกเหนือจากชาวบ้านในพื้นที่ โดยใช้หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์มติชน หนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจและหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ ในการลงโฆษณา

ในขณะที่ฝ่ายผู้คัดค้านได้ทำการเคลื่อนไหวด้วยการยื่นหนังสือ ต่อผู้ว่าราชการจังหวัด และเดินทางมายังกรุงเทพมหานครเพื่อยื่นหนังสือ ต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อแสดงการเคลื่อนไหวทางสังคม (Social movement) เนื่องจากฝ่ายการไฟฟ้าฝ่ายผลิตสามารถเข้าถึงสื่อกระแสหลักได้ แต่ผู้คัดค้านไม่สามารถเข้าถึง กลุ่มผู้คัดค้านได้ ผู้คัดค้านจึงสร้างเพจ หยุดถ่านหินกระบี่ในเฟซบุ๊ก เป็นช่องทางหลักในการสื่อสารกับแนวร่วม ในการคัดค้าน ผู้ที่สนใจ โดยมีการนำเสนอข่าวสารการเคลื่อนไหวต่างๆ ของทางกลุ่ม และให้ข้อมูลถึงพิษภัยของโรงไฟฟ้าถ่านหิน รวมถึงใช้เป็น ช่องทางในการตอบโต้การไฟฟ้าฝ่ายผลิต ผู้เป็นเจ้าของโครงการโรงไฟฟ้า ถ่านหินจ.กระบี่ด้วย นอกจากนี้ได้ใช้สื่อบุคคล ประกอบด้วยนักวิชาการ นักเคลื่อนไหวทางสังคมเป็นผู้ให้ข่าวสารถึงพิษภัยและผลกระทบจากถ่านหิน อีกด้วย และยังคงใช้สื่อเหมือนในช่วงที่ 1 คือ สื่อกิจกรรม สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสื่อมวลชน

แสดงให้เห็นว่าในขณะที่เจ้าของโครงการสื่อสารเรื่องข้อมูลของ โครงการ ฝ่ายผู้คัดค้านก็เดินทางตอบโต้ข้อมูล โดยนำเสนอข่าวสารในอีก ด้านหนึ่งให้มวลชนรับทราบ นี่คือการเคลื่อนไหวที่แสดงถึงการพยายาม ช่วงชิงพื้นที่ในการสื่อสาร

การสื่อสารในช่วงที่ 3 ฝ่ายผู้คัดค้านใช้สื่อเหมือนในช่วงที่ผ่านมา โดยทำการสื่อสารเพื่อแสดงออกในการคัดค้านโครงการ และตอบโต้ข้อมูลกับฝ่ายผู้สนับสนุน ส่วนฝ่ายผู้สนับสนุนเพิ่มเติมสื่อกิจกรรม คือ ชาวบ้านออกมายื่นหนังสือสนับสนุนโครงการกับเจ้าของโครงการ และใช้สื่อบุคคล ได้แก่ ผู้นำชุมชนในการทำความเข้าใจกับชาวบ้านให้สนับสนุนโครงการ

เมื่อคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพข.) ตัดสินใจเดินหน้าโครงการตามคำสั่งนายกรัฐมนตรี ส่งผลให้ฝ่ายผู้คัดค้านมาชุมนุมที่หน้าทำเนียบรัฐบาล จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทำให้กลุ่มผู้คัดค้านรวมตัวกันมาที่หน้าทำเนียบรัฐบาล เพื่อรับฟังการตัดสินใจของนายกรัฐมนตรี ในวันที่ 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2560 มีการประชุมคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพข.) และนายกรัฐมนตรีตัดสินใจเดินหน้าโครงการโรงไฟฟ้าถ่านหินจ.กระบี่ กลุ่มผู้คัดค้านที่ชุมนุมอยู่ด้านนอกทำเนียบรัฐบาลต่างไม่พอใจ และแสดงออกด้วยความเกรี้ยวกราด ด่าทอ รวมถึงผิตหว่งและร้องให้การชุมนุมยืดเยื้อกระทั่งแกนนำห้าคนกับผู้ชุมนุมจำนวนหนึ่งถูกจับกุม แต่ก็ได้รับการปล่อยตัวในอีก 2 วันต่อมาและการชุมนุมสลายตัว โดยนายกรัฐมนตรีรับปากจะยกเลิกรายงานการศึกษาผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (EHIA) ที่ทำมา (วีระศักร จันทรสังแสง, 2560)

จากเหตุการณ์นี้แสดงให้เห็นว่าการสื่อสารของฝ่ายผู้คัดค้านในการออกมาชุมนุมที่หน้าทำเนียบส่งผลให้การตัดสินใจของรัฐบาลเปลี่ยนแปลงไป ตรงกับแนวคิดเรื่องสงครามการเคลื่อนไหวทางการเมือง และสงครามการช่วงชิงพื้นที่ทางความคิดตามแนวคิดของแอนโตนิโอ กรัมสซี เทียบกับแบบจำลองการสื่อสาร ได้กล่าวว่าหากสามารถเข้าไปยึดพื้นที่ / ช่องทางการสื่อสาร หรือสามารถปิดกั้นช่องทางการสื่อสารของ

ชุดความคิดอื่นๆ ได้ คนกลุ่มนั้นก็มีโอกาสสถาปนาวิธีคิดของตนให้กับกลุ่มผู้รับสารเกิดความยินยอมพร้อมใจ (กาญจนา แก้วเทพ และสมสุข หินวิมาน, 2553) เนื่องจากการชุมนุมของกลุ่มผู้คัดค้านมีผู้ออกมาเข้าร่วมเพิ่มขึ้นและได้รับความสนใจจากสื่อมวลชนมากขึ้น เป็นการสื่อสารที่สามารถเข้าไปยึดพื้นที่ / ช่องทางการสื่อสารของฝ่ายสนับสนุนไว้ได้ รัฐบาลจึงต้องทบทวนและยอมยกเลิกรายงานดังกล่าวในที่สุด ส่งผลให้ กฟผ.ต้องปฏิบัติตามเหตุการณ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงการช่วงชิงพื้นที่ของทั้งสองฝ่าย ถูกตัดสินด้วยอำนาจของรัฐบาลซึ่งเป็นผู้ชี้ขาด

จากแนวคิดเรื่องกลุ่มทางประวัติศาสตร์ (historical bloc) เมื่อนำมาศึกษากลุ่มที่ออกมาคัดค้านการสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหินจังหวัดกระบี่ พบว่ามีการรวมตัวกันของคนหลายชนชั้น อาทิ ชาวบ้าน ผู้นำในท้องถิ่น นักเคลื่อนไหวทางสังคม นักวิชาการ นักกฎหมาย นักสิทธิมนุษยชน รวมถึงชนชั้นกลางในเมือง ที่เกิดความรู้สึกมีส่วนร่วม ทั้งการออกมาร่วมชุมนุมและแสดงความคิดเห็นในทิศทางเดียวกัน คือคัดค้านการสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหิน จ.กระบี่ โดยมีเป้าหมายร่วมกัน คือการปกป้องทะเลอันดามันจากการสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหิน และมีข้อเสนอให้รัฐบาลทบทวนและยุติโครงการดังกล่าว ส่วนของเจ้าของโครงการ กลุ่มทางประวัติศาสตร์ (Historical bloc) คือ ผู้นำองค์กรท้องถิ่น ชาวบ้านรอบโรงไฟฟ้าบางส่วน เจ้าหน้าที่รัฐ นักวิชาการ และสื่อมวลชนท้องถิ่น เป็นผู้สนับสนุน

แนวคิดเรื่องการช่วงชิงความเป็นเจ้านั้นมีกระบวนการอันประกอบด้วยหน้าที่ในการสร้างกลุ่มทางประวัติศาสตร์ หน้าที่เป็นเครื่องมือในการทำสงครามช่วงชิงพื้นที่ทางความคิด และหน้าที่ในการสร้างความยินยอมพร้อมใจ จากการศึกษาผู้วิจัยพบว่า ในประเด็นของการคัดค้านการก่อสร้าง

โรงไฟฟ้าถ่านหินจ.กระบี่ ฝ่ายผู้คัดค้านโครงการ มีความพยายามนำเสนอทางออกให้กับเหตุการณ์ดังกล่าวในหลายประเด็น เช่น การใช้พลังงานทางเลือก, ข้อมูลเรื่องปริมาณการใช้ไฟฟ้าที่เพียงพอในอนาคต ฯลฯ เพื่อช่วงชิงการครองความเป็นเจ้า ทำให้ผู้รับสารเห็นด้วย (Consent) กับการเคลื่อนไหวของพวกตนและเข้าใจว่าปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคตจากโรงไฟฟ้าถ่านหิน ไม่ได้เป็นของใครคนใดคนหนึ่ง แต่เป็นความรับผิดชอบของทุกคนในสังคม และในส่วนของเจ้าของโครงการก็จะนำเสนอข้อมูลที่ตรงกันข้ามกับฝ่ายผู้คัดค้าน คือ ประเทศมีความต้องการเรื่องความมั่นคงทางพลังงาน และเทคโนโลยีปัจจุบันสามารถทำให้ถ่านหินสะอาดได้ ซึ่งตรงกันข้ามกับชุดความคิดเดิมของคนในอดีต การกระทำดังกล่าวทั้งของฝ่ายผู้คัดค้านและผู้สนับสนุนโครงการได้ทำการสื่อสารเพื่อให้ผู้รับสารเห็นด้วย ซึ่งท้ายที่สุดก็ทำให้เกิดกลุ่มทางประวัติศาสตร์ (Historical bloc) ซึ่งส่งผลให้แต่ละฝ่ายสามารถช่วงชิงความเป็นเจ้า (Hegemony) ของฝ่ายตนได้ ด้วยสาร (Message) ที่ตนได้ทำการสื่อสาร

ข้อเสนอแนะ

1. ผลจากการวิจัยนี้จะเป็นแนวทางในการศึกษาเรื่องการใช้สื่อประเภทต่างๆ กับการเคลื่อนไหวทางสิ่งแวดล้อม
2. ผลจากการวิจัยนี้จะเป็นแนวทางในการศึกษาเรื่องการสื่อสารเพื่อช่วงชิงพื้นที่ (War of position) ในการเคลื่อนไหวด้านสิ่งแวดล้อม

บรรณานุกรม

- กาญจนา แก้วเทพ และ สมสุข หินวิมาน. (2553). สายธารแห่งนักคิดทฤษฎีเศรษฐกิจศาสตร์การเมืองกับสื่อสารศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์คมชัดลึก. (2557, 21 เมษายน). ผู้นำองค์กรท้องถิ่นหนุนสร้างโรงไฟฟ้ากระบี่ (2). หน้า 9
- วีระศักร จันทรสงแสง. (2560). เขื่อนใหม่กระบี่ถ้ามไทยก่อนเลือกทาง. สารคดี, 33(385). หน้า 71-72.
- สุเจน กรรพฤทธิ์. (2560). จับตาโครงการโรงไฟฟ้าถ่านหิน. สารคดี, 33(385), หน้า 82-83.

Bibliography

- Kanjana Kaewthep and Somsuk Hinviman. (2010). *The Current of Scholars's Political Economy Theory and Communication Study*. Bangkok: Parbpim (In Thai).
- Komchadluek. (2014, 21 April). *Head of District promotes Krabi's Power Plant (2)*, pp.9 (In Thai).
- Sujane Kanparit. (2017). Watching Coal Power Plant. *Sarakadee*, 33(385), pp. 82-83. (In Thai).
- Weerasak Chansongsang. (2017). Asking Thai before choose coal with Krabi's Power Plant. *Sarakadee*, 33(385), pp. 71-72. (In Thai).